

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona

TELEFON: 98

BARS

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyilutéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdető- és a velünk összekötetésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklám-
előtét a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TARSÁ.

A köztársaság elnökének megnyilatkozásai

különösen nagy súlylyal bírnak, egyrészt azért, mert ő a köztársaság legelső polgára, másrészt pedig azért is, mert az elnök ezen felül még érző szívű és emelkedett gondolkodású filozófus, aki széles horizontokat átfogó, magasabb nézőpontról tekint az élet különböző megnyilvánulásaira.

A köztársaság elnöke az elmúlt napokban szűkebb pátriájában: Morvaországban járt, ahol az őt üdvözlő német szónokok előtt a nemzeti kisebbségek szempontjából megszivlelendő kijelentéseket tett.

Nekünk magyaroknak is fel kell figyelni az elnöki szavakra, mert ezek igazolják az általunk is vallott és hirdetett örökéletű igazságokat és megerősítenek gondolatainkban és élelnebbé változtatják át tollunkon a tintát, amellyel magyar népünk ezen törekvéseit, ideáljait szolgáljuk.

Nikolsburgban a kisebbségi jogokról ezeket mondotta az elnök:

— Nekünk embereknek különféle nyelveink, különböző politikai és másminő nézeteink vannak, jó és rossz tulajdonságok által különböztetjük meg magunkat, azért kell az adott különbségeket tudatos toleranciával elviselnünk. *A jogegyenlőségnek nem csak a papiroson kell meglennie, hanem keresztül kell azt vinni a gyakorlati adminisztráció kis és nagy dolgaiban. A szeretetet a szülőföld, az anyanyelv és saját népfajunk iránt a természetből kaptuk, az igazságot és értéket, de ennek pozitív munkában, saját népünk jólétének előmozdításában kell megnyilvánulnia, anélkül, hogy azzal más népnek rövidségeit okoznánk. A szeretetnek saját népünk iránt nem szabad megvetésnek és gyűlöletnek lennie más néppel szemben.*

Körülbelül ugyanezt mondotta az elnök Feldsbergben is, de ott még két nagyon fontos kijelentéssel töltötte meg beszédét:

— *Ha Önök a nemzeti kisebbség jogait védik, — mondotta — akkor érdemteljes dolgot művelnek.* A mi köztársaságunkban senkit sem szabad erőszakosan elidegeníteni nemzetétől. Ez az elv érvényes mindenkire és minden oldalon.

A köztársaság elnöke így beszél a kisebbségekhez az állam alapításának tizedik évfordulóján és mi őszinte örömmel adjuk tovább szavait, mint olyanokat, amelyeket bár a németekhez intézett, de vonat-

koznak miránk is a magyar kisebbség tagjaira. A köztársaság elnöke nem csak elismeri, hanem egyenesen és nyíltan érdemteljes cselekedetnek deklarálja a kisebbségi jogok érvényesüléséért folytatott küzdelmet.

Önkéntelen is tollunkra csúszik ezalkalmmal a kérdés, hogy ha ilyen fenkölt szellemiségű gondolatokat hirdet a köztársaság elnöke, akkor a köztársaság egynemely politikusai miért bírálják el más szemmel a kisebbség igazolt küzdelmét? Maga a köztársaság elnöke hirdeti a jogegyenlőséget, a megértést és a türelmet az itt lakó népek különböző ellentétes felfogásai és nézetei között. És hogy ha így beszél és így gondolkozik ebben a köztársaságban az állam legnagyobb rangját viselő tisztviselője, akkor bizonyosan megkívánhatjuk az egyébb állami faktoroktól az elnök által hirdetett jogegyenlőség eszméjének gyakorlati érvényesítését és elvárhatjuk ezek után a különböző elveket, nézeteket és irányokat képviselő politikusoktól is azt, hogy az elnök által hirdetett tolerancia szelleme legyen urra felettük és minden vonalon emelkedjék föl az „egyenlő mérték“ elve, hogy a köztársaság minden egyes polgára egyenlő érvényesülési feltételekkel és esélyekkel lehessen részese a köztársaság minden életmegnyilvánulásának s egyenlő szabadsággal érvényesíthesse szeretetét a szülőföldje, anyanyelve és saját népfaja iránt, amint azt a köztársaság elnöke most klasszikus egyszerűségű és tömörségű mondatban meghatározta és amint azt mi magyarok is régen érezzük bensőnkben.

Ky.

A 14-esek tűzkeresztsége.

Háziezredünk, a volt 14. honvéd gyalogezrednek most megjelent történetéből közöljük mutatóul az ezred legelső harcának, az andrzejowki ütközetnek leírását, ahol az ezred tűzkeresztséget szerzte meg.

Augusztus hó 24-ére az éj nyugádtan telt el, ellenségről semmi újabb hírek be nem érkeztek.

5 h 30'-kor egy-egy szakasz erejű hírszerző különítmény Bárdos József főhadnagy és Nemcsak Béla hadnagy parancsnoksága alatt Zdzidowice és Pilatkára rendeltetett ki.

A különítmények elindulása után mintegy 2 óra eltelté után érkezett Nemcsak hadnagy első jelentése, melyben több orosz század előnyomulását jelenti Pilatka felé, jelenti továbbá azt is, hogy egy honvédje (nyitrai lakos, szabó mesterségű) elesett; ő volt az ezred első hősi halottja, Nemcsak hadnagy pedig az első, aki az ellenséggel az érintkezést felvette.

9 h-kor mindkét különítmény bevonult és Batorz irányából ellenséges gyalogság közeledését jelentette.

9 h 30'-kor a II. zászlóalj jobb szárnya Andrzejownál a III. zászlóalj balszárnya pedig a 291 magassági pontnál ellenséges tüzérségi tüzet kap — utóbbi ellen ezen tűz mindinkább fokozódik, granát és srappellekkel árasztatik el a 291 magassági pont, valamint az erdő sarkot, ahol a 74. dandár, a 14. és 15. ezred törzse tartózkodik.

Saját tüzérség ugyancsak megkezdte a tüzelést, mire az oroszok méginkább fokozták tüzérségi tüztevékenységüket

A II zászlóalj parancsnoka Bellosics Károly százados jelenti, hogy a jobb oldala veszélyeztetve van, miután az Andrzejowtól keletre fekvő magaslatokat a 2 hadosztály csapatai még el nem érték.

Cvrček Ferenc tábornok a 74. dandár parancsnoka az ezredtartályt (I/14 zlj.) Andrzejow keleti szegélyére rendeli; miközben ezen szóbeli parancsot kiadja — az erdő sarka felett egy srappell robban és annak repeszdarabja Dordányi Henrik ezredest a 15. honvéd gyalogezred parancsnokát megsebesíti — ő volt a *hadosztály első sebesült tisztje.*

10 h-kor indul az I zászlóalj el, helyébe pedig a 15 honvéd gyalogezred vonatot előre. A zászlóalj Forster Jenő tart hadnagyt küldte szakaszával Andrzejow átkutatására. Sorra járva a község házeit, meglepte a lakosság óvatossá előkészülete: a legtöbb udvarban nagy vermek voltak kiásva, betakarva és jól leplezve. Első pillanatban a község teljesen kihaltak látszott — legfeljebb elvélve egy-egy igen öreg ember volt látható. A lakosság háziállataival, ágyneműjével, élelmiszereivel és egyéb tárgyaikkal a leplezett vermekben húzódott meg, egyrészt a bekövetkező harc, másrészt a fölöttük való félelmükben. Legénységünk természetesen senkit sem bántott. Sokan a lakosok közül butoraitkat a falun keresztül folyó patak vizében helyezték el, sőt gazdasági gépeiket is, nehogy azok tűz esetén elégenek Mindezekben látni lehetett, hogy a lakosság erre ki volt már oktatva, egyébként azonban a felderítő osztagainkat fölöttük barátságos indulattal fogadták és semmi gyanus körülmény nem tapasztaltott.

12 h-kor az ellenséges tüzérségi tűz változatlanul tart, az ezred arcvonala előtt kevés ellenséges gyalogság mozgása észlelhető, a gyalogsági tűz azonban nem kezdett meg.

13 h 50'-kor Bellosics százados jelenti, hogy tőle jobbra ellenséges erősebb gyalogság harchoz csoportosulva előnyomulóban és kér a jobb szárny biztosítására erősebb tartalékokat.

15 h-kor az I. zászlóalj a 291 magassági pont és Andrzejow között elterülő erdő leple alatt — de folytonos ellenséges tüzérségi tűzben — a község déli kijárata felé nyomul előre. A zászlóalj parancsnoka látva a helyzetet, hogy a 2. hadosztály csapatai még ekkor sem vették birtokukba a községtől keletre fekvő magaslatokat, továbbá, hogy saját II. zászlóalj jobbszárnya már felette válságos helyzetbe juthat: a támadó orosz gyalogság ellen ellentámadásra határozta magát el.

Ezt megelőzőleg szemrevételezés céljából Reidner Béla főhadnagy, zászlóaljsegéd-tiszt és Tóth Béla főhadnagy, a 4. század parancsnoka külön-külön a szelid lejtű magaslatra előrelövegolnak és a saját gyalog

járőröket megelőzik. A tüzéségek kölcsönösen élénken tüzel, a 2. hadosztály felől pedig már erőteljes gyalogsági tüzelés is hallható. Nemsokára látni lehet, hogy az előelovagoló két tiszt a magaslatra felér, az orosz tüzéségek őket erőteljes tűz alá veszi, ennek dacára azonban lovon maradnak és figyelik a terepet. Néhány perc szemrevételezés után vágásban mindketten visszatérnek és jelenti, hogy a II. zászlóaljuk jobbszárnyán túl levő hézag ellen erős gyalogság támadva előnyöml.

Mindenki érzi, hogy elérkezett a cselekvés ideje; az ellentámadás megindul és amidőn a rajvonat a magaslat gerincére felérkezik: pusztító gyalogsági és oldalozó erőteljes tüzéségek tűzbe jut. Az ellenségből jödeig nem lehet semmit sem észrevenni, dacára annak, hogy a két rajvonat közötti távolság alig 200—700 lépés között váltakozott.

Amidőn sikerült végre az oroszok jól-leplezett állásait Andzejow község szegélyén — a házakban — a fatetjén és az álló gabonában felfedezni: tüzelésünk megkezdett. A legénység egymást figyelmeztette az irányzékkálításra, a céltárgyra és a pontos célzásra. Egyesek megsebesülve, amidőn kábultságukból magukhoz tértek, felugrottak és a rajvonalba előreszaladtak, még a sebesült is gyógyítani akart!

Nemcsak hadnagy, aki különítményével a déli orkánban vonult a zászlóaljhoz be, azon parancsra, hogy szakaszával a rajvonat sűrűsre: legénységét jóval megelőzve futott a rajvonalba előre és midőn az emberei oda beérkezve tüzelni kezdtek, ő maga állva biztatta őket: „Ne féljétek, amíg engem láttok!” — rövid időn belül sebesülve összeesett. Hű emberei hozzáugrottak és a gerinc mögé igyekeztek vinni, miközben még 7 sebet kapott és a neki segédkezők közül körülbelül 8 elesett.

Ha a segédkezők közül egy elesett, ketten is felugráltak helyébe — csak az előjáró megmentésére gondoltak, az életveszélyre nem. Így esett el Tóth szakaszvezető, párkány-nánai lakos is.

A harc igen sok áldozatot követelt, a rajvonat erősen ritkulni kezd, egyesek a pusztító tüzelés következtében önkivületi állapotba jutottak. Legénység a tisztjeit keresi, ahol a tisztek és altisztek elesnek, ott az emberek — önbizalmukat elvesztve — kezde-

nek visszavonulni, de a megmaradt parancsnokok felfogják őket és magukkal újra előragadják.

A 2. század előtt délután folyamán néhány ellenséges század átkarolás céljából körülbelül 2000 lépéssnyire zárt rendben nyomult előre, mely körülményre a század parancsnokát — Lux Lajos századost — Ehrlein József őrmester figyelmeztette. A visszavonulás elkerülhetetlennek látszik, de Csiby Kálmán főhadnagy a II. géppuskás osztag parancsnoka öntevékenyen osztagával a 2. század támogatására közbelepet és oldalozó tüzével az orosz századokat teljesen széjjelugrasztotta.

Dacára a pusztító ellenséges tűznek és a nagy veszteségeknek a zászlóalj önérejből a támadást haláltmegvető bátorsággal megrikult soraival rendületlenül folytatja és fokozatosan tért nyer; 17 h tájban az oroszok a roham elől kitérve megkezdik visszavonulásukat. Ezen ellentámadást egész idő alatt a II. zászlóalj jobbszárnyán levő 5. század tüzelésével hathatósan támogatta.

19 h-ig tartott még a harc, az oroszokat csapataink Godziszowig üldözték, majd az est beálltával csend következett be.

Az ellentámadás egész tartama alatt az ezred II. és III. zászlóalj az orosz tüzéségek lekötő tűz alatt tartotta, ezen rész ellen gyalogság nem támadott.

Az I. zászlóalj maradványai az éj folyamán rendezkedve mint tartalék a II. zlj. jobbszárnya mögé vonultak vissza.

Ezen első harcában az ezrednek 74 halottja és 195 sebesültje volt, amelyből 1 halott és 1 sebesült kivételével valamennyi az I. zászlóaljra esett.

Tisztek közül elesett: Gunyics György hadnagy, Horti József és Zachar Vilmos tart. zászlósok.

Megsebesült: Say Reszó százados, zlj. parancsnoka, Bárdos József főhadnagy, Nemcsek Béla hadnagy, Bethlenfalvy Péter hadnagy — aki súlyos haslövést kapott, mögötte hűséges tisztiszlólgója holtan, — Molnár tart. zászlós és Póos Béla tart. hadapród.

Csak helybeli iparossal dolgoztassunk!

Ki támogassa őket, ha mi nem!

mennyinek szövege és dallama a költsézet legtisztább szférájában született s minden sora és minden taktusa elárulja, hogy nemes lelkű költő és nemeslelkű zeneszerző közös munkája Csupa kedély és csupa szenvedély, vágyakozás és várakozás, harsogó diadal és néma családós Az érzésed teljes és tökéletes skálája, amelynek hangjai égig érnek, majd visszazuhannak a földre s a patak habjaiban, a szegény szerelmes ifjú hullámsírijában hangzik el végső akkordjuk . . .

A vándorló molnáregény és a szép molnárné vés története, az emberi invenciónak ez a ragyogó és nagytértű alkotása csábító zsákmányul kínálkozik a legenda-csinálásnak. Szinte ellenállhatatlan. És így született meg Schubert és a garamenti magyar molnárné legendája, egyike a legfőlösebb kitalálásoknak, amelyekkel hasonló területen találkozhatunk.

A minduntalan újból jelentkező legenda szerint a „Schöne Müllerin”-ciklus alapja Schubertnek és annak a molnárnéknak a szerelme, akivel a zeneköltő magyarországi tartózkodásának idején megismerkedett. Amikor az Eszterházy grófi családnál nyaralt Zselizen, 1824-ben. Schubert gyakran sétált a malom körül, megismerte és megszerette a szép molnárnéyt s csak akkor maradt el, amikor észrevette, hogy a leány egy vadászt tüntet ki kegyeivel, tehát ő nem remélhet. A jól informált kutató még azt is megtudta, hogyan hívták azt a csalfa leányt és kinek lett a felesége. Az adatokat egy nyolcvanhárom éves hölgy mondta el, a zselizi Eszterházy-kastély mostani tulajdonosa, aki — nevével itélve — Schubert idősebb tanítványának, Eszterházy Máriaának (férjezett Breuner Ágostonné grófnéának) a leszármazottja.

Nos, a hitelesnek tetsző forrás nyilvánvalóan téved, vagyis kritikátlanul továbbítja

KÁNIKULAI LEVÉL LEVÁRÓL.

(Karakán barátomnak, aki azt kérdezte tőlem, hová megyek nyaralni?)

Bátmatlos az a nagyfokú érzékelenség, melyly némely emberek a technika káprázatos csodáinak megjelenését fogadják. Lévn főként a közlekedési eszközökben tapasztalható a rohamos fejlődés, amint láthatjuk a Vigadó téjében, ahol a hatalmas autópark mellett mint egy bús anakronizmus áll az utolsó lévai fiakkor egy pár lóva lehorgasztott fejfel. Pedig sokan állnak még a pártján, leginkább azok, akik egyelőre még arra vannak utalva, ami minden ember részére utolérhető: az autók pompás illatának, bübájós zenebonójának, szemképrázatos reflektorainak és bájos porfelhőknek élvezetere, nem is szólva arról a régi kedves husvét népszokásról, amit az autók esős időben rendszeresen a keskeny lévai utcákon: a spriccelésről. (De nem rózsavízvel!) És milyen gavallér módon eszközözik ezt a kedveskedést! Nem csupán hőtízta fehér nadragodot fescskendezik be öh kedves sétáló, hanem az útelemek fényesre tisztított üvegábláit a tanulólányok végtelen örömeire, a frissen festett utacapkákat és az épületek drágán meszelt falait is földiszitük kisebb-nagyobb pettyekkel, nyomban, amint a háztulajdonos kiszurkolta a tatarozási költségeket a kömivesnek. Itt-ott jövedűkben a sétáló hölgyek arcára is rátehelnek tréfásan egy-két keccsen álló szépség-tapaszt s azzal tova robognak.

A haladószelemű polgár büszke önértettel áll meg a lévai autópark előtt és meghatva gondol arra a primitív korra, amidőn egyetlen kerékpárja volt Lévnak, a megbolondult velociped, elől a háromméteres átmérőjű kerékek, hátul meg a huszonöt centissel, valószínűen létrán kuszalt föl erre a szerkezetre és amidőn Novy Muki, az akkori idők híres lévai arslánja nyáron végigkerekezett rajta a városban: csodájára futott ki az összes városbéli nép. Hja, ja rég volt! Még jó, hogy az akkori világ poétikus emlékei nem tüntek el végkép a lévai utcáról, így aki akar, könyveden alkot-hat magának véleményét a régi Léváról letűnt lévai kánikuláról. Iessék csak besétálni egy kissé a mellékutakba, kicsoda kedves falusi hangulat lept meg ott az embert még mindig. Malacok, kacskák, libák bájos egyvelege, melyek fertályaik révén Lévnak örök halhatatlansá-

A garamenti molnárné és az eneköltő.

Schubert halálának száz éves fordulójára alkalmából a nagy zeneköltő élete és működése közelebb jutott a művelt közönség érdeklődéséhez. Bennünket barsaitak annál inkább szíven talált és különösebben is foglalkoztat a centenárium, mert Schubert életének és művészetének barsamegyi vonatkozásai is bőven vannak s a zeneköltő barsamegyi tartózkodása életének olyan mélyreható bensőséges élménye volt, amely nem illanhatott el nyom nélkül művészetén sem.

Schubert a tizenkilencedik század elején ugyanis Zselizen lakott gróf Eszterházyék kastélyában. A zselizi uradalom abban az időben még az Eszterházyaké volt s leányágon jutott később a gróf Breunner család birtokába.

Schubert Zselizen a grófkisasszonyok zenei nevelője volt. A lévai Kaszinó Schubert-estélyén dr. Karafíth Márius tanulmányában foglalkozott Schubert zselizi tartózkodásával is, ennek folyamán rátért azokra a gyönyörgő vonalzalmakra, melyekkel Schubert viseltetett egyik grófi nővendéke: Eszterházy Karolina iránt. Azonban tudni vélük azt is, hogy Schubert ezenfelül egy garami molnár szép leányába is szerelmes volt s ennek a szerelmnek örök emléke ott él a művész egyik alkotásában „A szép molnárné” (Schöne Müllerin) című dalkiklusban. A történelem is úgy örökítette meg, hogy a Schöne Müllerint Schubert zselizi tartózkodása alatt szerezte.

A budapesti Magyar Hirlap e hó 17-iki számában *Sebestyén* Ede legendának minősíti azt az állítást, hogy Schubert Zselizen szerette volna „A szép molnárné” dalkiklusát s a következőkben magyarázza a ciklus születését:

Schubert dalkompozícióinak koronája a „Szép molnárné”-ciklus húsz dala. Vala-

a könnyen megállapítható valótlanság. Ami érhető egy idős matrónánál, de nem menthető olyan valakinél, aki semmiféle legenda kedvéért sem hunyhat szemet a valóság előtt.

A valóság elsősorban ez:

A „Szép molnárné” verseit nem Schubert írta. Ezt mindenki tudja. És ezzel máris megdől a legenda.

A második döntő cáfolat ez:

Schubert nem Magyarországon komponálta a ciklus dalait; ennek nem volt meg a lehetősége sem, mert a költeményekhez 1823 őszén jutott hozzá és 1824. májusában, amikor ismét megjelent Eszterházy grófnéknál, nemcsak régen befecskette a munkát, hanem az már márciusban meg is jelent. A zeneszerző leghivebb barátjának, a budai születésű Schönstein Károly bárónak dedikálta, halálból azért, hogy dalait megismertette a bécsi főúri szalónak hangversenyének közönségével.

*

A „Szép molnárné”-ciklusnak a valóságban is van magyar vonatkozása, tehát már ezért is fölösleges a legenda.

Schubertnek volt egy gyermekkori barátja: Randhartinger Benedek, akivel 1812-ben együtt volt az udvari kápolna gyermekkorában. Vagyis Sängerknabe volt vele egyidőben. Ez a fiú a múltak korszakában elvezítette a hangját és pályát változtatott: hegedűt tanult és jogot. Később visszatért a hangja, de az új tárgyakat azért tovább is tanulta.

Jogi tanulmányai révén 1823-ban titkári állást kapott Széchenyi Lajos grófnál, Széchenyi István gróf legidősebb testvérátyjánál. Aki írta és költö is volt s akinek két költeményét Schubert megzenésítette.

Schubert főtartotta a barátságot Randhartingerrel s amikor ez Széchenyi gróf titkára lett, gyakran meglátogatta a hivatalában.

got, ellenben a mézvárosoknak sok sok bosszuságot okoztak; a csatornák turka-barka, a rothadás szivárványos színű fölséges illatú löttyégen fürge élénkséggel kutatják a moslék maradványokat, melyek illata ott lebeg a kis városka utcái fölött, hirdetve a nyarat, mint a tavaszt jelző ködpára, a riogybe buruló pereceparti fűzesek fölött. Milyen szép idillikus kép az is, amidőn a tehéncsorda méla kolompja felhangzik a város közepén, a vár mögött lenyugó nap bíborsugara fényében. Feledhetetlen festői kép ez a Vigadó teraszárol néve. Vagy szóljunk-e a nyári tarlókról bevonuló libákról, melyek oltan közvetlen természetességgel sétálnak végig este a korzón, mintha ők is azok közé a lévai libák közé tartoznának, akikről megboldogult főszekeresztünk: Keresk János szindarabot írt. Csak hogy e libák lépéiknek nyomán látható jeleket hagyják, mintha csak arra gondolnának, hogy megjelöljék az utat, hogy reggel visszatárlójának rajta ismét jólétek gazdag tarlóira.

Igy ül egyedül az ember régi kedves emlékeibe burkolózza a Vigadó teraszán; Kórody Gyula bánatos melódiai körülsongják, a Klain ház éjjeli siluettje mint valami régi lovag vár mered bele a kúszó fellegkékbe a hold romantikus megvilágításában. Az ember csak ül, ül és élvezi a város nyugodt szenderét, hallgatja az épületek átmelegedett köveinek csendes pihegését és elyondolja magában, hogy mi volt Léva régen és hová jutott, hová emlékedett. Kár, hogy idővel lassan minden eltűnik körülöttünk, ami a régi városra emlékeztetne. A város nagyot nyújtózkodott és most meyy, mendegél kifelé, a buzaszagos mező felé húzódnak új utcái, a kakukfűvek szaga már be sem talál a korzóra, mint hajdanában danában. De oh mi ez? Merengésünköl egy ismert régi illat gyors tempójú közeledése ébreszt föl. Lám, a régi jellegzetes Léva még sem tűnik el teljesen, a régi ismerős illatok csendes nyári estéken föl-föltámadnak még, bejárják az új Léva-t és emlékeztetnek a múltra. Kiszűnt és hogy a mindenkori városi magisztrátusoknak, hogy van érzékük a kultúra és a technika rohanó fejlődésének korszakában még állandóan fenntartani azt a kis mozgó régi alkotmányt, mely olyan finoman és áthatóan tudja belénk érzékeltni a vissza-visszajáró lévai múltat, mely teljessé teszi itt a kedves falusi hangulatot. Hát van egyáltalán szükség arra, hogy az ember elmenjen innen valahová nyaratlan, ki falura? Ky.

Az 1823 ik év őszén, amikor éppen barátjánál volt, Széchenyi gróf behívatta valamilyen fiatal embert és Schubert egyedül maradt a szobában. Unalmában nézelődni kezdett az íróasztalon és észrevett egy verses-könyvet.

Kezébe vette Elovísta a címét: „Gedichte aus den hinterlassenen Papieren eines Waldhornisten.“ Szerzője: Wilhelm Müller.

A zeneszerző elolvastott néhány költeményt és szinte önfeledt elragadtatással rohant el a könyvvel Hazamnt. Nekiesett a verseknek, kottapapírost vett elő és dolgozni kezdett. Késő éjjelig nem hagyta abba. Ekkor már elkészült három dal.

Randhartinger másnap jókor reggel beállított Schubert szállására és megkérdezte, nem látta-e Müller könyvét az asztalán?

— Sőt el is hoztam, — felelt a zeneszerző. — Nagyon megtetszett. Megzenésítem a verseit, hármat már meg is csináltam.

A könyv természetesen Schubertnél maradt.

Randhartinger elmondta az érdekes esetet főnökének, Széchenyi Lajos grófnak, aki nagyot nevetett rajta, de őrlt is, hogy Schubert éppen az ő hivatalában talált olyan könyvet, amely ilyen nagy és szép alkotásra inspirálja.

Ezeket mondja Sebestyén Ede a garami „Szép molnárlány“ legendájáról. Azonban a kérdés tisztázása végett tanácsos volna a zseli grófi család birtokában esetleg meglévő Schubert vonatkozású hiteles dokumentumokat napfényre hozni, melyek bizonyára közelebb juttatnák az irodalomtörténetet a valóság megismeréséhez. Hiszen egyébként Sebestyén is azt mondja, hogy a „Szép molnárlány“ ra vonatkozó zseli adatok is a grófi kastélyból származnak.

Különfélék.

— **Felsőbárcban az új közigazgatási rend gazdasági nehézségeket okoz.** Az új közigazgatási törvény értelmében megszűnik a garamszentkereszti járás s területét a körmöcbányai járáshoz csatolják. Majlát község kivételével, mely az újbányai járáshoz fog tartozni. A korponai járásból Szántó község a lévai járáshoz, Kosztolány község az újbányai járásból az aranyosmarótihoz kerül. A változások azonban nem fognak simán végbemeni. A garamszentkereszti járás megszüntetése miatt a Garamszentkereszten lakó Kalcsok Mihály szenátor (Hlinka párti) éles hangra nyílt levelet intézett a belügyminiszterhez, melyben emlékezteti őt ismét, melyet arra vonatkozólag tett a szenátornak, hogy a járás nem fog megszűnni. Rámutat azután arra, hogy a járás megszűnése folytán Garamszentkereszten elveszti a hatósági állatorvost, amely körülmény különös figyelmet érdemel, mert a lakosság főfoglalkozása az állattenyésztés. Felemlíti a rossz vasúti összeköttetést Körmöcbány, az új járási székhely és a garammenti községek között. Reggel annak a vidéknek nincs vonata Körmöcse, hogyan fog tehát a lakosság eleget tehetni az idezéseknek, melyek mindig a reggeli órákra szólnak. A szenátor a megszüntetés ellen az egész járás nevében tiltakozik. Eszerint tehát a Garam vidékén máris jelentkeznek a reform gazdasági hátrányai, noha a közigazgatásnak a lakosság közigazgatási érdekeit szolgálni, anyagi jólétének emelésére törekedni kellene.

— **Halálozás.** Kaveggia Kálmán plebános megdöbbentő hirtelenséggel hunyt el. Szénagyűjtés után a nagy hőségben lement a hideg pincébe, ebből kifolyóan tüdőgyulladást kapott s pár nap múlva kiszenvedett az aszkéta életű lelkipásztor, aki az élettől visszavonulva élt községében. A lévai esperesi kerület papsága olártestvérének elhunytáról gyászjelentést adott ki, míg a rokonság így szól: „Kaveggia Béla és neje úgy a saját, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett testvér, sógor s illetve rokon, Kaveggia Kálmán vámosladányi plebános f. hó 18-án d. u. 5 órakor a halotti szentségek buzgó felvétele és rövid, de fájdalmas szenvedés után életének 53-ik, áldozópapságának 31, ladányi lelkipásztorokodásának 17. évében az Urban elhunyt. Holt teteme f. hó 20 an (pénteken) délután 2 órakor fog beszenteltetni és onnét Lévára átvitetni és este 6 órakor a plebánia templomban történt beszentelés után a családi sírban örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise f. hó 21-én reggel 9 órakor lesz lelke nyugalmáért bemutatva Vámosladányban Vámosladány, 1928 július 18. Az örök világosság fényeskedjék neki!“

— **A járási főnök állítja ki az ezental az állampolgársági bizonylatot.** Eddig az állampolgársági bizonylatot a nagyszupáni hivatalok állították ki. Akinek utlevélre, vagy egyéb hivatalos fórum által kiállítandó személyes vonatkozásu, de a kormány részéről politikailag is elbírálandó kiadványra van szüksége, köteles a meglévő illetőségi bizonyítvány alapján állampolgársági bizonyítványt beszerezni. A törvények és rendeletek gyűjteményének legújabb számában 1928. július 1 i keltezéssel 108. sz. alatt kormányrendelet jelent meg, amelynek értelmében július hó 1-től az állampolgársági bizonylatot az eddigi megyei hivatalok helyett a járási főnökök kötelesek kiállítani, rendezett tanácsú városokban városi jegyzők állítják ki a bizonylatot.

— **A L. T. E. juliálisa Magyarad fürdőn** vasárnap nagy mozgalmaságot okozott. Autó-autó után száguldott a napszámú vendégekkel. D u. a fürdő előtt a L. T. E. házzenekara hangversenye szerzett élvezetet a közönségnek, este pedig kabaré előadás volt a szabadban felállított színpadon, melynek parányi volta az előadás rovására ment. A zenekarban is érezhető volt a zongora hiánya, amit helyben nem tudtak szerezni. A kabaré nyári könnyedség számokból volt összeállítva s a konferálás Ehrenfeld mérnök (Nagysalló) látta el szellemesen. Nemes Kató

és Kvitt Lajos táncszáma volt a program első és sikeres száma. Ehrenfeld mérnök „Keresztjérvény“ c. aktuális tréfásjelenetében Tolnay Lenke, Hlóska Kata és Barta Mór jeleskedtek. Vadnay László „Ismeretlen tettes“ c. bohózatát Nemes K., Barta M., ifj. Frasch József és Barta Károly vitték sikerre. Végül „Emberek, ha éjjel találkoznak“ burleszket Kohn József és Barta K. humorral játszották. A nézőtér közepe táján talán még lehetett valamit hallani a színpadról, de tovább már nem, mert a hangokat elragadta a szellő. Előadás után vidám hangulatú tánc volt.

— **Gyémántlakodalmom.** Steiner Ignác a lévai izr. hitközség patriarkakorú nyug. ig. tanítója és neje június hó 24-én ünnepelték gyémántlakodalmukat Budapesten testvérei, gyermekei, unokái és dédunokái körében.

— **Házasság.** Tóth Ely és dr. Guba János f. hó 26-án d. e. fél 12 ó tartják esküvőjüket a ref. templomban.

— **Házasság.** Konecsny Mici és Absolon Pál vasúti forgalmi tiszt f. é. július hó 7 én tartották esküvőjüket a lévai r. k. templomban.

— **Uj bírő.** Dr. Tolt László lévai járásbírósi joggyakornok a pozsonyi bíróvizsgáztató bizottság előtt sikerrel letette a bírói vizsgát. Ujabbán amint értesülünk, Vágselylyére helyezték át.

— **Gyászhir.** Egy munkás élet omlott össze e héten a Singer család fejének elhunytával. Singer Izidor hosszu évek során, nehéz betegséggel küzdve, kimerült idegzetel dolgozott nagy családjaért. Róla igazán elmondhatjuk, hogy egész életének tűzét a családi élet oltarán áldozta fel az utolsó végzetes lobbanásig, mely a gyász sötét bánatával borította be a családot, mely a következő jelentésben tudatja a szomorú hirt: „Özv. Singer Izidorné sz. Taub Julia maga, gyermekei: Rózi, Miklós és n. sz. Schwarz Erzi, Béla és n. sz. Madzsar Lili, Renée, Lenke, Gizó és unokája Péter nevében fájdalomtól megtörtént tudatja, hogy a legjobb, a legönzetlenebb férj, apa és nagypapa, Singer Izidor munkás és küzdelmes életének 68. évében, f. hó 15 én hosszú szenvedés után csendesen elhunyt. A megboldogultat f. hó 17-én d. u. 5 órakor fogjuk a gyászházból a lévai izr. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Hálás szeretetünk megőrzi emléket! Levice—Léva, 1928. július hó. — Wilhelm Antalné sz. Singer Júlia, özv. Alt Hermanné sz. Singer Friderika testvérei. Özv. Missák Zsigmondné sz. Taub Róza, Rappoport Manóné sz. Taub Helén, Rappoport Manó, Wilhelm Antal sógoronni és sógorai.“

— **A közigazgatás köré.** „I. A reform kapcsán a lévai járási hivatalban a következő személyi változásokat rendelték el eddig: Koricsánszky Pál közigazgatási biztost a zölyomi szupantúrsól a lévai járási hivatalba helyezték át. Közösenönösen áthelyezték Gonda József írodafőttestet Ipolyságról Gritz Károly utlevéltügyi retens helyébe Lévára, Droha Kálmán közig. gyakornokot Szencicére.

— **Léva ötmilliósi kölcsönt vesz fel.** Az intéző biztós elrendelte mintegy ötmillió koronás új városi kölcsön felvételét. A hatalmas összeget túlnyomó részben a város új utcáinak kikövezésére, új aszfaltjárdák építésére, a keramit ut kijavítására tervezik fordítani. A vízvezeték és csatornási tervek elkészítésére százezer koronát vesznek fel.

— **Anna-bál Gyűgy fürdőn.** Aug. 12-én Gyűgy fürdő fedett helyiségében Annabált rendez. Műsorán a Lévai Torna Egyet műkedvelői szerepelnek több egyfelvonással és a husz tagból álló L. T. E. zenekar délutáni koncertet ad.

— **A kálnai iparos kör.** „Búcsu“ mulatsága nagy sikerrel zajlott le. Színe hozták a lévai ker. munkásegylet műkedvelői a „Scharzi“, „Lóvásár“ és „Dániel ne bóg!“ című egy felvonásos vígjátékokat. Möriz Mancica csupa kedély játékaival, Orbán Etuska szép színészi készséggel vitte sikerre szerepét. Vokon Bözseka anya szerepet alakított köztelenl. Búcsú Gyula humort árszótt szereplése jökedvet fakasztott. Forgács Béla, Leshoczy István, Nyíri László, Reindl Károly nagyszerűen élvezetes alakítást nyújtottak. A

kálnai iparos kör műkedvelői által színpadra került a „Vitési torna” és a „Társalkodóné.” Florek Olga, Harrer Macuska, Nagy Mancika szerepét rutinos játékos szépen vitték sikerre. Kedvességgel alakította szerepét Rónay Ilonka. Scheiber Amália játéka is meghódította a jelenlévőket. Harrer Ferenc, Perich Sándor kiválóak voltak, Zsapka Miklós humoros játékaival sikert aratott. Jó volt még Zelyicki István. A sűg szerepét Porubszky József töltötte be.

— **A hőség áldozatai.** A szokatlanul erős kánikula vidékünkön is szedett áldozatokat. A rettenetes hőség természetesen az aratási munkásokat érintette leginkább, akik nagyon nehéz munkát végeznek. Azért sok helyen éjjel arattak. Ott éjfélt szállítottak be napszurással a lévai kórházba. Ezek közül igen súlyos volt Horváth Mária barsberzenicei és Styefancca Anna felsővidékről származó, Alsószecsen dolgozó aratónő esete. Kohn Samu lévai pék 15 éves inasát, Balkó Józsefet is a kórházban ápólják. Javulás útján vannak. Nagykálnán a Garam az idén is megkívánta áldozatát, mely szintén az aratók sorából került ki. Alsóhámosi származású fiatal munkás a Garam hűs hullámaiban keresett menekülést a hőség elől, a hullámok elragadták és befulladt. Verebélyen Hradilek Mihály egy leányismerősével csónakázni ment a Zsitvára, a leány ijeszgetni akarta és himbálni kezdte a lélekvesztőt, amely a legmélyebb helyen felborult. A leány nem tudott uszni és már menthetetlennek látszott, amikor a parton állók kiáltozására egy férfi utána vetette magát és kimentette. Szelizen egy ott nyaraló csehországi fiatalember befulladt a Garamba.

— **Augustus 4. és 5.-én tárja ki kapuit Ismét a mozi.** Ez alkalommal bemutatásra kerül a legelső football-film „A 11 ördög” című, mely nem csupán a sportbarátoknak fog élvezetet szerezni. Az LTE. tagjai kedvezményes jegyeket válthatnak a 4-iki előadásra. 12-én repriiz lesz, „Moszkva kancsukája alatt”, 15-én „A világ bajnok” nagy sportfilm, 19-én „A sejk fia” repriiz 26-án „Robin Hood” két része egy előadásra.

— **Autószerencsétlenség.** Pénteken d. u. komoly kimeneteli autószerencsétlenség történt a Koháry utcában, melynek éles kanyarodásában egy motorkocsi állt egy ház előtt. Ezt akarta kikerülni autójával az arra menő Weisz Gyula szeszkereskedő sófőjre. Ekkor történt a szerencsétlenség. Az autó Strukmüller Sándor ügynök kerékpárjával oly erővel ütközött össze, hogy a kerékpáron ülő Strukmüller magas ivben az autó szélfólgó üvegére röpült, amelynek összetört darbjai arcát és nyakát összevagdalták, a kerékpár tönkrement. Az ügynököt, akit édesanyja szemelátára ért a szerencsétlenség, a kórházba szállították. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Autókos egymás között.** Ismert tény, hogy a falu népe nem valami nagy szeretettel viseltetik az autók iránt. Igazán nincs is arra oka, hogy szeresse, mert valósággal megkeserítik az életüket. A városi ember úgy képzei el, az idillikus falusi vasárnap délutánt, hogy a nép a nehéz munka után a ház előtti padkán pipaszó mellett diszúrál a gabona áráról és élvezi a pihenés gyönyörét. Valamikor ez így is volt, de ma a számulgató autók korában ennek az idilli életnek már vége van. Az autók a falu levegőjét is tönkreteszik a felkavart porral, bizony nem tudnak már kiülni a kis lócákra. De gondoskodnak róla tréfából, hogy a gumik kipukkadjanak mennél gyakrabban és csak a bajszuk alatt mosolyognak, hogyha a vezető bosszankodik előlött. Vannak azután az autóvezetők között virtuskodó természetűek, akik szaktársaikkal szemben sem viselkednek valami kollégialisán, főként hogyha egy kis konkurrenca is forog fönn vagy valami más „pikkelés”. Vasárnap este Magyaradról jövet az egyik autó vezetője két izben is kitérést kért és kapott az igazán hepehupás és keskeny uton, az előtte haladó autótól. A rettenetes porzást pedig fokozta a motor kinyitott szelepeivel és defektet színlelve több izben megállt az auto előtt, mely utat nyitott neki. Amidőn ezt az eljárását szóvá tették, akkor gorbabáskodni kezdett a

kocsiban ülökkel és részegeknek tisztelte meg őket, tekintet nélkül arra, hogy a kocsiban három hölgy is ült. A kellemetlen uti kalandról jelentést tettek a rendőri büntető bírónak.

— **Rémhírek a hódpatkányokról.** A multkor azt dobolták Léván, hogy aki esetleg hódpatkányt látna, jelentse a rendőrségnek. A közönség ezt félremagyarázta, a fantázia megdagasztotta és a legképtelenebb rémhírek kerekedtek belőle. Érdeklődünk a rendőrségen, ahol azt mondták, hogy Léván eddig még nem fedeztek fel hódpatkányt és így furdózó katonákat sem haraphattak halálra.

— **Alkalmi tolvajlások a lévai uszodában.** Egy vidéki olvasónk figyelemzést sorokat intézett hozzánk, hogy a lévai uszodában, közös kabinban, ahol fiatalokruakkal volt, megloptak. Ajánlatos a fokozottabb óvatosság. Az esetet egyébként a rendőrségnek is jelentette.

— **Éjjeli tűz volt Léván.** Szombaton hajnali 1 órakor Lovas János Botkai háza gyulladt ki eddig még ismeretlen okból. A nagy szárazságból a tűz erősen terjedt, a csakahar megjelent tűzoltóság sikertelenül azonban a szomszéd épületeire is átharapózott tüzet lokalizálni, itt a Perc mellett vízben nem volt hiány. Az égő épületből négy méter szirt idejében kimentettek, amely bő tápot adhatott volna a tűznek. Talpon volt már a veszedelemben az épület minden lakója, csak egy inas gyerek aludt édesen, úgy kellett kihozni őt.

— **Elveszett f. hó 16-án este 9 órakor** a Perc partján egy lüszter kőbány. Kérlek a becsléses megtalálói, adja át a tárgy tulajdonosának, Moravék Antónia, Mártonffy u. 14.

Orvosi hír. Dr. Szamek István járási orvos rendeléseit Léván, Zöldkert utca 3. sz. alatt, a Novotny-féle házban, megkezdi.

Rodánszky Milka fehérmű varrónő lakását f. évi augusztus 1-től Botka u. 11. szám alá helyezi át.

Orvosi hír. Értesitem T. Patsenseimet, hogy fogorvosi rendelémet Deák Ferencz u. (Hurbánová u.) 2 sz. alá, a Boleman gyógyszerár házába áthelyeztem és rendeléseimet minden megszokás nélkül ott folytatom. Tisztelettel dr. Pollák Emil specialista fogorvos

Mi a korai öregség okozója? Az elgyengült idegrendszer, melyet meggátolhat, ha Hygiel csokoládét használ. 1 doboz 11 Ké A Salvátor gyógyszertárban állandóan kapható.

Gummiharisnyák, haskötők, sérvkötők, mentőszekrények. Gazdasági és ipari vegyszerek. Háztartási cikkek. Illatszerek. Bőr- és diszmitárak. Fotografáló cikkek. Szemüvegek és cvikkek egyedüli olcsó és megbízható cég: PICK ENDRE, corzó nagy drogeria Levice.

Fogászati hír. Bodánszky Irén külső belföldi tanulmányai után fogműtermét Leviceén, Széchenyi utca (Masaryk u. zárda mellett) 8 szám alatt augusztus hó 1-én megnyitja.

Köszönet nyilváníítás.

Dr. Frommer Ignác főorvos úr az összes orvosi műszereit a levicei kórháznak adományozta, melyért a kórház nevében hálás köszönetét fejezi ki

Levice, 1928 július 19. é.

Dr. Vidlička Jaroslav
kórházi főorvos.

Köszönet nyilváníítás.

Mindazon rokonoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen ésen anyánk elhunytával fájdalomunkban résztvettek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Bacsa testvérak.

Köszönet nyilváníítás.

Mindenkinek, aki mély gyászunkban velünk érzett, részvétét nyilváníította, enyhítette nehéz bánatunkat, őszinte köszönetét fejezi ki:

őv. Singer Izidorné
és családja.

Nyilváníítás köszönet.

Néhai Singer Izidor ur elhunytá alkalmából — koszoru megváltás címén — következő adományok érkeztek a lévai izr. Nőegylethez:

Őzv. Singer Izidorné urnótól Léva	50 Ké
Őzv. Missák Zsigmondné	100 "
Rappeport Manó urtól	50 "
Ing. Simai Miklós	50 "
Dr. Simai Béla	50 "
Dr. Schwarcz Samu	50 "
Dr. Priszner Gyula	50 "
Weisz Gyuláné urnótól	50 "
Weisz Kálmáné urnótól	50 "
Dr. Weisz László urtól Alsópél	50 "

Összesen: 550 Ké

Fogadják a nemeslelkű adományozók az egylet leghálásabb köszönetét.

Dr Priszner Gyuláné
izr. Nőegyl elnök.

Nyilváníítás köszönet.

Nem tisztán a kötelesség, hanem a hálás elismerés önzete és teljes érzésével mondunk köszönetet a lévai testvér munkás egyesületnek, nem mondunk érte dics himnuszokat, csak annyit, hogy: mi szép és jellemző, hogy az a munkás testvéregyesület lelki vezetése nemes és megértő, midőn a mi kezdő fiatal egyesületünk hívó szavára, vetekedve keltek munkára, hogy jelenlétükkel, közreműködésükkel emeljék színjén vállalkozásunk sikerét, amit a bennük rejlő őserő és tehetség fényes eredményre vitt, kérjük őket, hogy a szeretetet, érdeklődést a jövőben is tartsák fenn számunkra.

Kálnai iparoskör.

Ipartársulati közlemények.

F. évi augusztus hó 4-étől 6-áig meglesz tartva Brúnben a kereskedők II. országos nagygyűlése, melynek részvevői a kiállításra is kedvezményben részesülnek. Bővebb felvilágosítást az ipartársulat nyújt.

A postaügyi ministerium kiadásában meg fog jelenni az új f. hó 1-től érvényben levő postai csomagtarifa. A nevezett csomagtarifát az érdekeltek megrendelhetik a postaügyi ministeriumnál (cim: Pomocné úradny ministerstva poš. a telegrafov v Prahe, XVI. Holčicková 36) Ára 20 Ké

Katonai parancsnokság a levicei helyőrség részére 1928. évi október 1-től 1929. szeptember 30-áig tartó időre 215 m³ fának, 1700 p szénnek, 185 p szénának, 394 m³ számalnak szállítására pályázatot hirdet. Bővebb felvilágosítást az ipartársulat nyújt.

Levicei járási ipartársulat

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA.

Garamvölgyi Főiskolások — LISE. 1:0 (1:0) bíró: Müller.

Óriási hőségben, gyenge érdeklődés mellett játszottak a csapatok. A mérkőzés elég durva folyású volt és a második félidő 27 ik percében a bíró Prutzert kiállította, aki vonakodott kiállni és így kénytelen volt a mérkőzést lefújni

Kiváltak: Korpás, Mikus, Steiner, valamint Ostyiák, Mészáros, Bajza. A mérkőzés után egyes játékosok és a közönség, sőt egyes vezetőségi tagok is rendkívül fegyelmezetlenül viselkedtek és ezen sportszerűtlen viselkedésükkel csak ártalmára vannak városunk sportjának.

Lévai Sport Egylet vasárnap Párkányban volt és 7:2 arányban győzött az ottani tenniszezők ellen. A LSE-t a párkányiak rendkívül ünnepélyesen fogadták.

Az L. T. E. uszázakosztály megalakította vízpolócsapatát és a csapat hetenként 2 szer szorgalmasan trainiroz.

Mult vasárnap az L. T. E. Ifjúsági csapata Szelizen játszott és 2:0-ra vereséget szenvedett. A szelizek nem fogadták a legbarátságosabban a csapatot és nem jártak el a legfairébbül a mérkőzés folyamán sem, mert ilyen ifjúsági játékosok ellen nem szabad olyan erősen játszani, hogy a játékosokat orvosi kezelés alá keljen venni.

Szerdán városunkban járt a Csehszlovákiai Magyar Testnevelési Szövetség elnöke Révay István és igazgatója Fekete Béla Hivatalosan látogatást tettek a város sportéletének vezetőinél és megtekintették az L. T. E. pályáját. Örömmel látták, hogy városunkban milyen szép sportélet van kifejlődőben és hivatalosan is kifejezték elismerésüket a tapasztalt munkálkodásért.

Az Ipolysági Football Clubbal lekötött mérkőzést a Szövetség letiltotta és így az bizonytalan időre elhalasztódt.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1928. július hó 15-től, — július hó 22-ig.

Születés.

Suhala István Ziman Anna fiu Béla — Srofők Anna fiu Milán Cyril.

Házasság.

Ourekal József Juhász Rozália rkat. ref

Halálozás.

Sin. er Izidor 67 éves — özv. Bacsa Flórisné Hochreiter Mária 63 éves — özv. Molnár Józsefné Horváth Zsuzsanna 89 éves — Turai Kálmán 47 éves — özv. Juřena Viktorne Hlaváč Anna 81 éves — Kabina József 88 éves — Flórek János Gyula 8 hónapos — Vojtek László 22 éves.

Gabonaárak:

Levice, 1928. július hó 21-én

Buza	—	100 kgr.	195	—	200 kor.
Rozs	—	"	—	—	182 "
Árpa	—	"	160	—	165 "
Zab	—	"	—	—	200 "
Kukorica új morzsolt	—	"	190	—	200 "
Bab	—	"	—	—	220 "
Lucernamag	—	"	—	—	1100 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levice, jelentése

	14. júl.	21. júl.
100 pengő	—	587- — 585- —
100 osztrák schilling	—	474- — 470- —
1 angol font	—	163 25 163 25
1 amerikai dollár	—	33 — 33 50
100 svájci frank	—	649 — 647 50
100 francia frank	—	127 60 132 50
100 líra	—	177 80 177- —
100 német márka	—	800 — 805- —
100 dinár	—	68 70 68- —
100 lei	—	20 35 20- —

Nyiltér.*)

Kolta, 1928 VII/19.

Nyilt felhívás

Simkó Károly Lászlóműve-i gazdálkodó Úrhöz Lászlóműve.

Valószínűnek tartom, hogy emlékezni fog e hó 17-ai Velky Kalmácán megtartott vásárra, ahol az általam kiválasztott és közvetítőm által jó 1 1/2 órai munka után 4000 (négyezer ékoronári) 3150 ékra lealkudott bikát a következő nem fair módon vette meg előlem:

Az illető eladó hivatkozva rám és közvetítőm által beigért 3000 ékoronára Öntől kért tanácsot, hogy adja-e az állatot nekem; Ön jöhet tudta, hogy szóban állunk és az eladóval még alkuszunk, mégis 3100 (háromezeregyszáz) ékoronáért megvette előlünk a bikát!

Amikor azt megtette nem ismertem a személyi adatokat, most, hogy azokkal tisztában vagyok szükségesnek tartom figyelmét arra a körülményre felhívni, hogy én gyerek korom óta itt a környéken megszoktam az **egészséges** konkurencziát, amelynek az alapfeltétele az, hogy míg az egyik vevő nem távozott el az alkuban levő állattól, addig egy újabb érdeklődő nem jön a kérdéses helyre. Tudja ezt a legprimitívebb kereskedő és így felhívom jó akaratulag mint gazdász, Önt is erre a körülményre és egyúttal a közvélemény figyelmét is legyen szabad erre vonatkozólag felhívnom.

Dr. SCHÜSSLER JENŐ

bérlő
KOLTA.

*) Ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Bars megyei Népbank r. t. Levice

állagkimutatása 1928. június 30-án.

AKTIVÁK:

1. Pénzkészlet és azonnal esedékes követelések	Kč 6,532.093-11
2. Kültöldi valutára szóló devisák stb.	— 48.405-01
3. Váltók	— — — — 65,461.669-62
4. Értékpapírok	— — — — 3,743.546-89
5. Részeseések	— — — — 10.000-—
6. Adósok	— — — — 45,619.397-45
7. Egyéb aktívák	— — — — 423.875-25

Az aktívák összege: Kč 121,838.987-33

PASSZIVÁK:

1. Részvénytőke	— — — — — Kč 5,000.000-—
2. Tartalékalapok	— — — — — 3,000.000-—
3. Alapok	— — — — — 220.000-—
4. Betétek könyvecskére	— — — — — 74,419-368-25
5. Hitelezők	— — — — — 35,393.940-38
6. Egyéb passzívák	— — — — — 3,805.678-70

A passzívák összege: Kč 121,838.987-33

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Levice város intéző biztosa 1928 június hó 9-én hozott határozatokkal elrendelte, hogy

- 5396/1928. sz. a Majoralatti hét utca kikövezése és költségeinek fedezésére 1,255,000 Kč kölcsön felvételéért, a Városi Vigadó vízvezeték- és csatornázásának rekonstrukciójára, az 1929 évi költségvetés terhére 20,000 Kč irányoztassék elő,
- 7702/1928. sz. a város vízvezeték és csatornázási terveinek beszerzésére 100,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7703/1928. sz. az Ördögárok szabályozási terveinek elkészítésére, az 1929. évi költségvetés terhére 10,000 Kč irányoztassék elő,
- 7704/1928. sz. a Mangorló-köz kisajátítási költségeire 100,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7705/1928. sz. az új városi vágóhid építési költségei kölcsön útján 1,800,000 Kč-ra emeltessenek fel,
- 7706/1928. sz. a Major alatti, Nyitrai-sor, Zugó-utca, a Kalmái-utca, bal oldalán létesítendő új aszfaltjárdák költségeire 2,000,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7707/1928. sz. a meglévő aszfaltjárdák és az utcai átjárók iavitására 500,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7708/1928. sz. a szlovák és magyar nyelvű új polgári iskolá berendezésére 200,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7709/1928. sz. a Majoralatti park és néhány újabb utca befalására az 1929. évi költségvetés terhére 40,000 Kč irányoztassék elő,
- 7710/1928. sz. az utcák kikövezésére valamint a Stefánik utca burkolatának feladására és újratervezésére 350,000 Kč az 1929. évi költségvetés terhére irányoztassék elő,
- 7711/1928. sz. a keramit-út javítása, a Stur-utca aszfaltozása és a vasúti fűtőház előtti utszakas újratervezésére 700,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7712/1928. sz. a város új vízintézés- és magassági felmérésre 120,000 Kč kölcsön felvételéért,
- 7713/1928. sz. városi mérnöki hivatal felszerelésére és berendezésére az 1929. évi költségvetés terhére 15,000 Kč irányoztassék elő,
- 7714/1928. sz. a városi könyvtár berendezésére az 1929. évi költségvetés terhére 15,000 Kč irányoztassék elő,

Utasítatik a városi titkár, hogy a fentebb részletezett kölcsönök megszerzése iránti lépéseket haladéktalanul tegye meg, továbbá utasítatik a számvetőség, hogy a kölcsönök megfelelő amortizációs kamatait az 1929 évi városi költségvetésbe állítsa be.

A fentebb részletezett határozatok külön-külön a városi iktatóba 15 napi közzemlére vannak kitéve, amely határozatok ellen 15 napon belül vagyis augusztus hó 4-ig a járási hivatalhoz címzendő s a városi hivatal utján benyújtandó felelőszéssel lehet élni.

Koralewsky k. jegyzői főtitkár.

Jasenák s. k. intéző biztos.

Císo 1377—1928

Dražobný oznam.

Obec Bátorce dňa 26. júla 1928 pred pol. o 10 hod. na obecnom dome v Bátorciach na ústnej verejnej dražbe do prenájmu dáva polovné právo osady Dismóš na dobu 6 rokov počínajúc od 1. augusta 1928 do 31. júla 1934. Dražobné a smluvné podmienky sú k verejnému nahliadnutiu vypožičané v notárskom úrade v Bátorciach

Obeoná rada.

Butorozott szoba külön bejárttal kiadó Ujtelep (első) Jókai utca 8. szám.

Cseplést vállal okl. gépész, esetleg soffőri állást keres azonnali belépésre 1 1/2 éves gyakorlattal. Cím a kiadóban. 999

Butorozott szoba konyhával kiadó. Árok u. 23. 991

Kiszolgáló leány felvétetik azonnal MÉSÁROS cukrászdában 980

Eladó ház 5 szoba és mellékhelyiségekkel álló ház, mely üzlet-helyiségnek is alkalmas. A lakás vétel esetén azonnal elfoglalható. Cím a kiadóban. 969

Tanuló felvétetik WEINER ZOLTÁN mű- és géplakatosnál. 973

A barsbesei plebánia 86 m hold kitűnően művelt földje gazdasági épületekkel azonnal bérbeadó. — Szántóföld és rétek. A földek a barsbesei vasúti állomás mellett terülnek el, Bővebb értesülés a plebanosnál szerezhető. 968

Tisztességes családból való fiú tanoncnak felvétetik fizetés nélkül. Hatcher Károly órásmester és ékszerész.

Eladó Koháry utca 35. sz. ház, 3 szoba, konyha, mellékhelyiségek, szep-temberben beköltözhető Érdeklődni lehet ugyanott. 997

Eladó 80 lóerős motor bármely üzemre, nagy tűkör, frakk, faliallvány, villanycsillárok, hegedű, mangorló, hajtószárak, lóhálók, nyereg, képek, ajtók. Cím a kiadóban. 988

„Ratopax“ a mérgegmentes patkány, egér irtóeszer már Léván kapható! Vezérképviselőt Slovenskóra és Rusinkóra: SMUGROVICS ÁRPÁD gyógy-szertára Léva, Főter. Viszonteladókna eredeti gyári áron.

Fogtechnikus tanulóknak felvételik
4 középiskolát vég-
zett jó családból való fiú **BODÁNSZKY**
IRÉN fogműtermében. 956

Hölgyek figyelmébe!

Ha jutányos ár mellett elegánsan akar ruház-
kodni keresse fel **PÁFRANY FRIGYESNÉ**
angol és francia szabó műhelyét **Léván**,
Teleky u. 11. 988

Eladó ház azonnal, 2 szoba, konyha,
kamra. **Bárcsényi utca 6** 992

Butorozott szoba kiadó **Pályaudvar**
sor 4 986

Olcsó sirkövek eladók. Sirkerektek.
kút fedlapok,
kagylók! **Terazóból** készített, méret után meg-
rendelhetők **Béka utca 32** **UHERIK ALAJOS**
976 **Levice.**

Egy jó karban levő szalon gar-
nitúra eladó.
Cim a kiadóban. 985

Berbeadó októbertől **Káka** alatt 4 1/2
hold föld. Bővebb felvilá-
gosítást **Szepesi u. 9.** 975

Ponyva varráshoz gépvarró,
vagy varró-
nő felvétetik **Martonffy u'ca 4.** 994

Eladó ház Ujtelepen III. utcában.
Áll: 2 szoba, konyha,
spajz, nyitott veranda, épített pince. **BARTOS**
LÁSZLO 977

Eladó Szt. János hegyen egy szőlőtálg
Bővebbet **Rát utca 2. szám.** 978

Olcsó, jó munkát sajátkezűleg
csináljuk.
KAFFAN János kőműves vállalkozó **TUHOBA**
Lajos társával. Etvállalunk lakóházak felépí-
tését és minden szakmába vágó munkát.
Cim: Munkás utca 4. 987

Kiadó lakás **Léván**, **Botka utca**
22. szám. Bővebbet:
DOHÁNY ISTVÁN, **Kiskálma** 970

Tanuló felvétetik **MÉSZÁROS** cuk-
rászda. 940

Zongora angol szerkezetű, a legmoder-
nebb kivitelben, egy **Pianinó**
jutányos áron, esetleg részletre is eladó.
Léva, **Massaryk-u. 15.** földszint. ajtó 1. 935

Excelsior szántó ekéhez vezető ki-
ezen géphez jól ért
azonnali belépésre kerestetik. **TAUBINGER**
LÁSZLO gazdasága **Tőre up.** **Dolnyvárad.** 993

Egy jó karban levő zongora el-
adó, ugyanott el-
adó egy puhafa fehér szekrény, ágy, éjjeli-
szekrény, toilett és egy konyhaszekrény.
Cim a kiadóban. 990

Egy jó házból való fiú tanulóknak
felvétetik **SIMEGH**
fűszerkereskedésébe, **Ujtelep.** 998

Fahordók mindenféle nagyságban
kaphatók a **PHONIX**
szappangyárban. 934

Világhírű
családi és
a legmesszebb
előnyös
fizetés mellett

varrógépek,
ipari használatra,
menő jóállással.
részlet
kaphatók:

BAROSKA J. LEVICE.

Nászajándékok

olcsón 5% engedménnyel
STEINER TESTVÉREK
ékszerészeknél **LEVICE.**
BATA céggel szemben. Müller ház.
Ugyanott tanuló lányok felvétetnek.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Van szerencsém az igen tisztelt vásárló közösséget tisztelettel értesíteni, hogy
Léván a Tisztviselő telep Jóka! utcajában (első utca)
— **fiók üzletet nyitottam.** —

Naponta friss felvágottak, teavaj, sonka, borok, sörök, likőrök,
pezsgők, sajtok, desszertek.

Az összes **fűszer- és csemege** áruk a **legjutányosabb ár és a**
legpontosabb kiszolgálás mellett.

Az igen tisztelt vásárló közösség szives pártfogását kérve vagyok szolgálatukra
LACHKY ELEK
Fiók telefon 105.
fűszer- és csemegekereskedő.

MEGNYILT a Szántó-Magyaradi gyógyfürdő

Tisztelettel értesítem a n. é. közösséget, hogy az idei szezon
a **SZÁNTÓ-MAGYARAD-i gyógyfürdőn** megkezdődött.
Nagy meglepetést kelt majd az igen tisztelt vendégeknek, mert a régi
elhanyagolt stádiumban levő tükör- és kádfürdők helyett egy modern
higiénikus fürdő létesült. — Az újonnan berendezett tükör fürdőhöz
35 uj kényelmes vetkőző fürke áll a fürdőző közösség rendelkezésére.

A fürdővel szemben egy modern pavillon épült, amely pihenő
és szórakozó helyül szolgál. — Egész napon át meleg és
hideg ételek valamint elsőrendű italok kaphatók. — Az egész
fürdő szezon alatt **Sárai Kálmán** teljes zenekarával muzsikál.

Számos lito-
gatást kér: **STRBA GÁBOR** fürdőbérlo és vendéglős.

„Radio technika“

KAISER SÁNDOR műszaki üzletében **Levicén.**

Elsőrendű készülékek állandó nagy raktára.

Telefunken, Hartley Eumfg, „The new five“, Zenit 1-5 lámpásig.
Hangosan beszélők, radio alkatrészek, fejhallgatók, radiolámpák.
Kristálydedektoros készülékek.

Fürdőberendezések, Elektromotorok, kutak - szivattyúk,
„Rotarex“ porszívó és padlófényesítő gépek, csővezetékek.
„Semperit“ autógummi, SKF golyós csapágyak.
Remington írógépek részletfizetésre is.
Anód fűtő és autó akkumulátorok. Műszaki tömitések.

FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

LEVICE-LÉVA

Ajánlja

fűszer és csemege áruait!

Friss felvágottak, Ia teavaj, csemege lipitói túró,
különbéféle likőrök, Palugyai féle borok. Közeledő
idényre réz kénpor, raffia, aussigil réz gálicz.

Pontos kiszolgálás!

MŰVÉSZI felvételeket,
Fénykép nagyításokat,
kifakult fényképekről szép új képeket.
Porcellánba égetett fényképeket.
Amateur lemezekről nagyításokat
minden méretben
Este villanyfelvételeket
és minden e szakmába vágó
munkákat készít
borult időben is
ifj. LAUFER BÉLA
FÉNYKÉPÉSZ,
Posta-utca 10.
EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE

26 év óta főnnálló

és a n. é. közönség bizalmát mindig kiérdemlő műtermemben a legkényesebb izlést is kielégíthetem **művészi fényképfelvételeimmel**

Műtermemben speciális gyermek, portré és csoport felvételeken kívül készítek aquarellek, fénykép-nagyítások öreg képek után is. Valamint minden, e szakmába vágó munkák. Azonkívül megrendelésre külső felvételeket (Interieur, Exterieur) is elvállalok. Villany felvételeket a késő esti órákban is.

A n. é. közönség párfogását tisztelettel kérem.

Nagy Arthur

Léva. Kálvin palota II. em.

HOCHBERGER VILMOS

átvette a **SLEHÉR-féle**

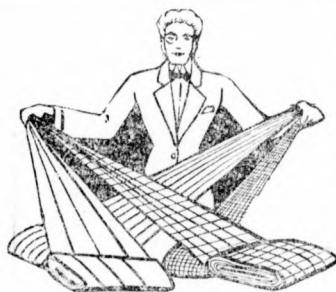
cementárúgyárat

Készít- és állandóan raktáron tart:

I-a **CEMENTLAPOKAT** különböző mintákban, beton kútcsöveket, csatorna-csőveket, vályúkat, műkölépcsőket stbt.

TELEP: Nyitrai sor.

ÜZLET: Kálnai utca 43.

ENGEL SÁNDOR

FÉRFI SZÖVETEK ÉS SZABÓ KELLÉKEK ÜZLETE
LEVICE MÜLLER HÁZ LÉVA

Ha szövetre van szüksége győződjön meg szolid áraitól és dúsan felszerelt szövet raktáráról.

Minta könyvet kívánatra vidékre is küldök. Pontos kiszolgálás. **Maradékok állandóan kaphatók.**

Tisztelettel értesitem a férfi közönséget,

hogy most szezon után raktáramban felmaradt eredeti prima angol divat szöveimből mélyen leszállított áron csináltathat a legjobb és legelegánsabb férfi ruhát.

Szabad megtekintés, rendelés nem kötelező.

KOPRDA ISTVÁN FŐVÁROSI NIVÓJU
LÉVÁN, STEFANIK (TELEKY) U. 14. FÉRFI SZABÓSÁGA

Kalapkülönlegességek egyedüli raktára.

ALAPITVA 1892.

FRASCH JÓZSEF és FIA Stefanik (Teleky) u. 10.

NAGY VALASZTÉK:

A legfinomabb bangko, ceiofan, bowen panama
és löszőr női kalapokban

ANGOL (Hartley & Boedeker), NÉMET (Mayser),
valamint az összes belföldi (Hückel, Peschel,
Böhm) tavaszi és nyári úri kalapokban

Átalakítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek, a legdivatosabb formák és a legolcsóbb árak mellett.

Szolid árak

Figyelje kirakatainkat.

Ha olcsón, jól és divatosan akar öltözködni látogassa meg

NEUMANN ÉS HOLZMANN úri, női és gyermek divatárú üzletét
Léván, a Petőfi utcában (a Salvátor új gyógyszertárral szemben)

Állandóan raktáron az összes úri divatcikkek, mint: *ingek, pyjamák, gallérok (világhírű „Erco” márka, harisnyák, keztyűk, ernyők, sapkák stb.* — Valamint nagy választék: *selyem és flór harisnyák, keztyűk, feherneműk, az összes női selyemkelmék, Crêpe de Chinek, Georgettek, Foulard stb.* Az összes női szabó kellékek (övek, csattok, gombok, varrószelvények) Gyermekharisnyák, trikók, zoknik és egyéb gyermekcikkek.

SZABOTT ÁRAK!

Kérjük a n. é. közönség támogatását és vételkényszer nélküli b. látogatását

F. L. POPPER
CHRUDIM

A minőség cipő

EGYÉDÁRUSÍTÁS:

POLLAK ADOLF Levice. - Telefon 53

A nagyérdemű közönség b. tudomására
adom, hogy **SZEPESSY UTCA**
3 számú házban

mészáros üzletet nyitottam.

Kérem a közönség b. pártfogását.

Umstädter Mór
mészáros.

LŐPOR és ROBBANTÓSZER áruda!

Az összes gyártmányu kerékpárok,

gumik és alkatrészek!
Gramofonok, lemezek,
Vadászfegyverek, lőszerék

állandóan nagy választékban!

BAROSKA J. LEVICE, Kálnai u. 5. sz.
Szakszerű javító műhely!

Ha tájékozva akar lenni a legmodernebb divatoikkak felől
akkor keresse fel
GERTLER FÜLÖP divatáru üzletét, **LÉVÁN.**

Állandó nagy raktár:

Női ruhákban, Blusok, Gyermek és Bakis ruhák, Jumperek,
kötött kabátok, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyárt-
mányu férfi fehérenemű, nyakkendők és nagy raktár férfi
PESCHL kalapokban. — Bébé kelengyék minden minőségben.

Szolid és pontos kiszolgálás!

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMÉMBEN

a főváros legkényesebb izlését is a leg
teljesebb mértékben kielégítő fénykép
felvételek, életnagyságú képek, mini-
atúr képek, színes, ill. kolorizozott
képek készülnek.

Egyes, valamint csoport képek, a nap
bármely szakában előzetes bejelentés
nélkül is. — Esti felvételek reflektor
világítás mellett

SZOLID ÁRAK!

NEUER MARA photo-studio

Levice, Szepessy u. 12.

MŰHELY ÁTHELVEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses
tudomáéára adni, hogy 1910. óta fenálló

SZABÓ MŰHELYEMET

Léván, Ladányi utca 31. szám alól,
TELEKY (Stefanik) UTCA
27. számú (Wilheim Béla féle)
házba helyeztem át.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy
n. b. megbízóimnak a legkényesebb
izlést is kielégíthessem. — Mérték
vétel végett kézzééggel házhoz megyek

Tisztelettel: **Abrahám Pál**
férfi szabó.

SKLENNÉ-TEPLICE SZKLENÓ, GYÓGYFÜRDŐ.

Radioactiv kénes hévív (58 °) C
rheuma, csúz kőszvény. Ischiás. stb.
ellen. — Teljesen új, kényelmes közös
medencék, elsőrendű kád fürdők és
természetes gőzfürdő. — Kényelmes,
szépen berendezett szállók, nyaraló
lakások konyhákkal. — Olcsó árak. —
Villany világítás.

Az állomásról (Hlinik-Sklené-Teplice)
állandó zutobus közlekedés.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyujt
a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

RADIO CENTRAL

KERN TESTVÉREK

— fűszer-, gyarmatáru- és vasáruháza —

ELEKTROTECHNIKAI és MŰSZAKI SZAKÜZLET

Az első minist. koncessionált

RADIO SZAKÜZLET.

ALAPITTATOTT 1881.

L É V A.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb bevásárlási forrás
elsőrendű gyártmányú Radio felvevő készülékekben.

A világhírű **TUNGSRAM WESTERN ELEKTRIC** amerikai típusú
radio készülékek **egyedárusítása és gyári képviselése**

TUNGSRAM 3 lámpás

TUNGSRAM 4 lámpás (legújabb típus)

TUNGSRAM 7 lámpás superheterodyn keretantennával!

A TUNGSRAM készülékeknel

az antennát ingyen szereljük!

Budapest, Wien, Prága és egyéb nagy leadókat felvevő

Detektor készülékek már 36 — korona,

Egylámpás radio készülék 250.— korona

Kétlámpás radio készülék 450.— korona

Háromlámpás radio készülék 550.— korona

Arcolette 3 lámpás radio K 725.- reklámárban kapható.

Nagy választék azonkívül az elismert jóhírnevű

TELEFUNKEN 3 lámpás (K 920.—)

TELEFUNKEN 4 lámpás (K 1050.—) valamint

Neutrovox, Neutrofour, Nyadin, Hartley, Radione stb. 4 lámpás
Löwe neutrodyn, Nesperodyn, Telefongyári, Telefunken stb 5 lámpás
készülékekben

Telefunken hullámcapda, zavaró állomások kiküszöbölésére K 225.-
Tungsrám 1—3 lámpás és Telefunken 3 lámpás Arcolette erősítők.

Amatőröknek az összes radio alkatrészek. Szaktanács díjtalanul!

Radio lámpák 40.— koronától

Hangszórók 180 — koronától

Fejhallgatók 70 — koronától kezdődőleg.

Anod elemek, akkumulátorok, anod készülékek.

Akkumulátorok szakszerű töltése, javítása.

Árajanlatot szívesen adunk. Radio készülékeinket vételkényszer
nélkül bárhol bemutatjuk.